

Brief per e-mail

Provincie Gelderland
T.a.v. Provinciale Staten van Gelderland
T.a.v. Gedeputeerde Staten van Gelderland

Uw kenmerk: -
Uw datum: -
Ons kenmerk: RG23-006

Afschrift:
-

ROCOV Gelderland
Secretariaat
Stekkenberg 73
6561 XG Groesbeek
T: 06 5083 4423
E: secretariaat@rocovgelderland.nl
I: www.rocovgelderland.nl

Arnhem, 26 mei 2023

Betreft: brandbrief inzake het Openbaar Vervoer

Geachte leden van Gedeputeerde en Provinciale Staten van Gelderland,

U ontvangt deze brief van de provinciale consumentenorganisaties, verenigd in het ROCOV Gelderland. Het ROCOV heeft een wettelijke basis in de Wet personenvervoer 2000. De wetgever heeft decentrale overheden zoals de provincie Gelderland een adviesorgaan op het terrein van het Openbaar Vervoer meegegeven. En dat is in Gelderland het ROCOV.

We schrijven u, omdat we te maken hebben met een zeer sterk neerwaarts gaande spiraal in het regionale Openbaar Vervoer. Velen hebben hun zorgen al geuit. Zeer recent is dit onderwerp ook in uw Staten aan de orde geweest toen het onderwerp van het gebrek aan middelen voor instandhouding van het huidige Openbaar Vervoersaanbod vanuit de provincie aan de orde was. Uw constatering dat dit een forse verdere verschraling van het Openbaar Vervoer in Gelderland betekent onderschrijven we.

Ons geluid is derhalve volstrekt niet nieuw. Maar daarmee niet overbodig. Om die verschraling, die sluipenderwijs gaande is, te illustreren en te onderbouwen, nemen we in deze brief een aantal commentaren op die vanuit de diverse bij ons aangesloten consumentenorganisaties voortdurend in ons reguliere overleg naar voren worden gebracht. We representeren vele belangenorganisaties met het ROCOV. Organisaties van mensen met beperkingen zoals Zorgbelang, Uniek sporten en de Oogvereniging. En ook organisaties zoals Ouderenbonden, de Fietzersbond en Wandelnet maken deel uit van het ROCOV. Daarnaast ook studentenorganisaties vanuit de Gelderse universiteiten en Hogescholen. Ook de provinciale Vereniging voor Dorpshuizen en Kleine Kernen en reizigersvereniging Rover maken deel uit van ROCOV Gelderland.

Al die organisaties slaken gezamenlijk deze noodkreet. Want deze brief is een noodkreet! Laat het Openbaar Vervoer niet verder afglijden. We moeten de neerwaartse spiraal doorbreken.

De Vereniging voor Dorpshuizen en Kleine Kernen (DKK), een vereniging die dorpsbelangenorganisaties, dorpsinitiatieven en kleine kernen ondersteunt om de leefbaarheid en vitaliteit op het platteland te behouden en te stimuleren, komt tot de volgende conclusie:

De leefbaarheid in dorpen en kleine kernen is ernstig in het gedrang onder andere door de grote kaalslag in het openbaar vervoer. Openbaar vervoer is een basisvoorziening waarin geïnvesteerd moet worden en daarbij moet maatwerk in samenspraak met de bewoners het uitgangspunt zijn.

De keuze voor lopen, fiets, Openbaar Vervoer of auto wordt mede bepaald door factoren zoals afstand, gemak, snelheid en comfort. Ook betrouwbaarheid is essentieel, evenals betaalbaarheid. De huidige ontwikkelingen, zeker als verder wordt afgeschaald, doen al die factoren sterk afnemen. Voor de auto wordt dan snel gekozen. En dat strookt op geen enkele manier met belangrijke keuzes die gemaakt moeten worden op het terrein van milieu en klimaat. Terreinen waarvoor voor de provincie ook opgaven liggen!

Het ROCOV wil waarschuwen voor wat langzaam maar zeker de onttakeling van het regionaal Openbaar Vervoer lijkt te worden. Enerzijds is dit noodzakelijk vanwege de leefbaarheid van het platteland. Nog hebben we een aantal verbindingen op het platteland. Maar een toenemend aantal gemeenten ziet met lede ogen hoe dorpen en kleine kernen langzaam maar zeker afgesneden worden van goed regionaal Openbaar Vervoer. De buslijnen worden gestrekt en kernen worden vermeden en afstanden naar de dichtstbijzijnde haltes worden groter. Waar er buurtbussen rijden staat ook dat onder druk vanwege het steeds verder afnemend aantal vrijwilligers. We zouden alles bij elkaar kunnen zeggen dat buslijnen afnemen en de prijzen toenemen. Anderzijds is er de problematiek in de grote steden. Onze aangesloten studentenorganisaties geven aan dat:

Er sprake is van opstoppen en overvolle bussen in de grootstedelijke verbindingen tussen station en onderwijsinstelling. Ook het ontbreken van een stedelijke voorziening als de nachtbus steekt.

Het ROCOV wordt gevraagd te adviseren over de vervoersplannen van de vervoerders in de verschillende concessies. Zeer recent ontvingen we conceptversies voor 2024 van Arriva en EBS. De vervoerders geven aan dat dit plan niet geldt als er daadwerkelijk verder afgeschaald moet worden. Verdere afschaling van het Openbaar Vervoer betekent dus weer minder lijnen, of het strekken van lijnen. Het betekent verdere uitholling van het aanbod van stedelijk Openbaar Vervoer en aantasting van de noodzakelijke feitelijke, maar ook sociale, verbindingen.

Ook voor - en na transport, zoals dat zo mooi heet, staat onder druk. Vanuit de bij ons aangesloten bonden voor fietsers en wandelaars wordt daarbij het volgende genoemd:

Het strekken van lijnen is niet in het voordeel van de gewenste, duurzame en gezonde combinatie van lopen en/of fietsen en Openbaar Vervoer. Kies voor een opstappunt binnen 750 - 1000m voor iedereen! Zorg daarbij voor vindbaarheid van het Openbaar Vervoer in een landelijk systeem, zodat je van iedere plek op een uniforme wijze een goed reisadvies krijgt om op de gewenste bestemming te komen. Wandelen en fietsen vindt vaak gecombineerd plaats. Zorg voor het verbeteren van het meenemen van de fiets in de trein en zorg voor goed bereikbare fietsenstallingen bij station en HUB.

Het ROCOV zal zich gaan bezinnen op haar rol en positie als het Openbaar Vervoer verder verschaalt. Mobiel zijn is een basisbehoefte van mensen. Mobiliteit is sociale verbinding. Als je in een dorp woont waar niet of nauwelijks een bus komt en je hebt geen auto of bent niet in staat een auto zelf te rijden dan ben je afhankelijk van burens of vrienden. Dat is fijn als ze willen helpen, maar is een inbreuk op je eigen autonomie.

Als je in de stad woont als student is lopen, fietsen en het Openbaar Vervoer, vaak in combinaties, je middel van transport, maar ook de manier waarop je de band met medestudenten en je onderwijsinstelling onderhoudt.

Mobiliteit en inclusiviteit gaan hand in hand. Graag willen we in deze brief ook uw aandacht vragen voor het belang van inclusiviteit in het Openbaar Vervoer. De bij ons aangesloten organisaties horen dagelijks van hun leden problemen op dit vlak.

Zo blijkt informatie van websites en routeplanners vaak niet te kloppen. Informatiesystemen en audiosystemen op (bus)stations werken niet of niet naar behoren. Hetzelfde geldt voor de matrixborden. Buurtbussen in Gelderland zijn vaak niet toegankelijk voor rolstoelen. Toiletten ontbreken in de regionale treinen. Liftten werken veel te vaak niet op de Gelderse stations. Busstations zijn vaak onvoldoende adequaat ingericht op gebruik door mensen met een visuele beperking. Kortom, op het gebied van inclusiviteit in het Openbaar Vervoer is nog erg veel te doen.

Goede bereikbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid voor personen met een beperking zijn maatschappelijke voorwaarden!

Het is een uitgebreide noodkreet geworden, deze brief. We vinden het extreem van belang met u onze zorgen te delen. Openbaar Vervoer mag niet verworden tot een dure en niet inclusieve manier van vervoeren voor hen die toevallig daartoe in de gelegenheid en in staat zijn. Openbaar Vervoer dient naar ons oordeel een maatschappelijke nutsvoorziening te zijn, bruikbaar, betaalbaar, betrouwbaar en toegankelijk voor iedereen.

Het ROCOV biedt u haar deskundigheid aan. Maak gebruik van een deskundige en betrokken groep Gelderse burgers waarvan de wet, maar ook uw provincie, aangeeft dat ze nuttig en nodig is.

Er is een nieuwe coalitie in de maak. We dringen er namens het ROCOV op aan, mobiliteit, het Openbaar Vervoer, daarin de plek te geven die de samenleving verdient. Durf het aan daar extra middelen voor vrij te maken. Openbaar Vervoer is van en voor ons allemaal en dat moet zo blijven.

We willen over dit alles graag met de nieuwe Gedeputeerde, maar ook met de verschillende Statenfracties, in gesprek. We zullen daartoe van onze kant initiatief nemen.

Met een vriendelijke groet,
namens ROCOV Gelderland

Johan Kruithof
Voorzitter